

AIL – Lluita contra el frau

L'avaluació de l'interès legítim (AIL) està dissenyada per ajudar a decidir si la base de l'interès legítim és o no aplicable al tractament de dades personals objecte d'anàlisi. És un document validat pel DPO per garantir el seu compliment legal.

Part 1: Prova de propòsit

Cal avaluar si hi ha un interès legítim darrere del processament.

ASPECTES A VALORAR

- Per què desitja processar les dades?
- Quin benefici s'espera obtenir del tractament?
- Alguna tercera part es beneficia del tractament?
- Hi ha beneficis públics obtinguts gràcies al tractament?
- Com d'importants són els beneficis que vostè ha identificat?
- Quin seria l'impacte si no pogués seguir endavant amb el tractament?
- Està complint les normes específiques de protecció de dades aplicables al seu tractament (per exemple, requisits de perfilat o la legislació sobre *e-privacy*)?
- Està complint amb altres lleis d'aplicació?
- Està complint les directrius de la indústria o els codis de bones pràctiques del seu sector?
- Hi ha altres qüestions ètiques per tenir en compte relacionades amb el processament?

AVALUACIÓ

L'Entitat vol processar les dades de les operacions que es realitzen amb els seus productes financers per detectar i impedir la comissió de delictes, principalment fraus.

La finalitat és doble:

1. Complir les seves obligacions com a persona jurídica relatives a prevenir la comissió de delictes tal com estableix la legislació actual (Codi Penal).
2. Evitar que els seus productes financers es puguin utilitzar per a la comissió de delictes que perjudiquen a tercers (població en general entre la qual poden estar inclosos els socis de l'Entitat).

El que farà bàsicament el tractament és validar determinada informació (intercanvi d'informació sobre titularitat de comptes amb altres entitats financeres espanyoles) o buscar patrons de frau (com ara l'ingrés de xecs robats i manipulats) per detectar operacions fraudulentas i aturar-les, si és possible, a més de posar-les en coneixement de la Policia perquè s'investiguin i es persegueixin.

Els beneficis esperats són els següents:

1. Detectar i evitar la comissió de delictes en l'ús dels productes i serveis de l'Entitat.
2. Protegir els seus socis de ser víctimes de fraus.
3. Col·laborar en la lluita contra el frau en el sistema financer espanyol.

El benefici és general per a la societat en ajudar a fer més segurs els serveis financers protegint els seus usuaris de ser víctimes de fraus i posar l'Entitat en millor disposició per col·laborar amb els cossos policials en la identificació i persecució dels seus responsables.

Si no se'n fa el tractament, l'Entitat perdria la capacitat de combatre la comissió de delictes, sobretot en matèria de prevenció dels mateixos, perquè el seu coneixement procediria únicament de fets ja consumats i fins i tot denunciats.

Els efectes perjudicials de no dur a terme el tractament podrien ser diversos:

1. Perjudicaria la capacitat de l'Entitat per acreditar el compliment de les seves obligacions respecte a evitar la comissió de delictes (Codi Penal-responsabilitat de persones jurídiques).
2. Perjudicaria la protecció dels seus socis davant frauds comesos utilitzant els serveis financers de l'Entitat.
3. Perjudicaria la mateixa Entitat si fos considerada responsable i hagués de respondre pels delictes comesos mitjançant els seus productes i serveis.
4. Perjudicaria el sistema financer espanyol en no tenir la col·laboració directa de l'Entitat en la validació de titularitats de comptes.

Les dades es tracten internament i es mantenen en tot moment les proteccions establertes per les polítiques i normatives corporatives, a més d'aplicar criteris de minimització de dades (només s'utilitzen les dades imprescindibles).

Es compleixen totes les lleis relacionades amb la banca: prevenció de blanqueig, llei de cooperatives, MiFID II, PSD2...

Es compleixen les directrius del sector i els codis de bones pràctiques.

Atesa la categoria de les dades personals tractades no hi ha altres qüestions ètiques per valorar.

Part 2: Prova de la necessitat

Cal avaluar si el tractament és imprescindible per a les finalitats que s'hagin identificat.

ASPECTES A VALORAR

- Aquest tractament ajudarà realment a assolir el seu propòsit?
- És el tractament proporcional a aquest propòsit?
- Es pot aconseguir el mateix propòsit sense el tractament?
- Es pot aconseguir el mateix objectiu mitjançant el tractament de menys dades o mitjançant el tractament de les dades en una altra forma més òbvia o menys intrusiva?

AVALUACIÓ

El tractament és l'única forma viable per assolir el propòsit, ja que:

1. Es tracta d'operacions realitzades amb productes i serveis propis i l'Entitat és l'única que disposa d'aquesta informació.
2. Permetrà contrastar la identitat de les persones que contractin productes amb l'Entitat en el moment de la seva alta i evitar, així, que es puguin realitzar operacions delictives.
3. Col·laborarà en el procés de validació de la identitat dels socis en altres entitats, facilitant el seu inici de relacions amb les mateixes.

El tractament es considera proporcional, ja que per dur-lo a terme:

1. Es tractaran les mínimes dades possibles.
2. En les anàlisis d'operacions per a la prevenció del frau (limitades als últims dotze mesos) únicament es comptarà amb la informació transaccional originada per l'ús dels productes i serveis de l'Entitat.
3. Únicament s'intercanviarà informació amb tercers en els casos següents:
  - a. Servei de confirmació de titularitat de comptes amb altres entitats financeres mitjançant el servei [d'Iberpay](#).
  - b. Comunicació o denúncia davant de la Policia quan es detectin delictes.
4. No s'incorporaran altres dades provinents de tercers; únicament es tractaran les que ja es troben sota la responsabilitat de l'Entitat i que es detallen en el document de tractament de dades personals i les obtingudes en el servei de confirmació de titularitat de comptes esmentat.

5. No es traslladaran a tercers, excepte en els casos indicats en el punt 3.

No és possible obtenir aquest resultat sense dur a terme el tractament, que, com ja s'ha dit, es fa a partir de les mínimes dades possibles i de la forma menys intrusiva possible (en aplicar-se de forma no dirigida, sinó basant-se en alertes originades per la identificació de patrons de frau).

Part 3: Prova d'equilibri

Cal tenir en compte l'impacte en els interessos i drets dels individus i de les seves llibertats, avaluant si aquest impacte no és assumible i, per tant, anul·la els interessos legítims de l'Entitat.

En primer lloc, cal validar si és necessari realitzar una AIPD (avaluació d'impacte relativa a la protecció de dades). Si és així, s'han d'avaluar els riscos amb més detall.

La naturalesa de les dades personals

ASPECTES A VALORAR

- Són dades de categoria especial o dades de delictes?
- Són dades que les persones probablement consideren 'privades'?
- Està tractant dades de menors o d'altres col·lectius vulnerables?
- Són les dades sobre les persones del seu àmbit personal o professional?

AVALUACIÓ

Són les dades bàsiques d'identificació (nom, cognoms...), les dades sobre els productes/serveis contractats (codi intern del producte, relació amb aquest...) i les dades transaccionals en l'ús d'aquests mitjançant dades de context (IP, geolocalització, dispositiu utilitzat...) i de les mateixes transaccions (comptes de càrrec, comptes beneficiaris, data i hora de la transacció...).

No es tracten dades especialment protegides i el seu tractament té un enfocament indiscriminat basat en alertes davant de la detecció de patrons de frau per reduir la seva intrusivitat.

Expectatives raonables

ASPECTES A VALORAR

- Té una relació existent amb l'individu?
- Quina és la naturalesa de la relació i com s'han utilitzat les dades en el passat?
- Les dades es recullen directament de la persona? Sobre què l'han informat en el moment d'obtenir les dades?
- Si ha obtingut les dades d'un tercer, el van informar sobre l'ús per part de tercers per a altres finalitats? Aquestes finalitats cobreixen el tractament analitzat?
- Quant temps fa que va recollir les dades? Hi ha hagut canvis en la tecnologia o context des d'aleshores que hagin repercutit en les expectatives dels afectats?
- Són els propòsits i mètodes fàcilment entesos?
- La intenció és fer una cosa innovadora?
- Té cap evidència sobre les expectatives (per exemple, d'estudis de mercat, grups d'enfocament o d'altres formes de consulta)?
- Hi ha altres factors en aquest tractament que signifiquin que els afectats puguin no esperar aquest tractament?

AVALUACIÓ

Les dades són de socis amb qui s'han firmat contractes de prestació de productes o serveis financers. Els socis són conscients que l'Entitat té aquesta informació, han vingut voluntàriament a obrir un compte, proporcionen les dades directament, reben en el moment de la recollida de les dades tota la informació relativa al tractament de les seves dades personals que es requereix i operen lliurement amb els productes i serveis contractats.

Les dades les mantenen actualitzades els mateixos afectats, ja que són dades necessàries per mantenir la relació de prestació de serveis financers i d'assegurances, o recopilades per l'Entitat durant l'exercici dels serveis prestats segons els contractes.

No es tracta de cap tractament innovador o poc conegut. Es tracta de validar identitats amb altres entitats financeres amb les quals les persones ja tenen establertes relacions o de revisar de forma indiscriminada les transaccions realitzades amb els productes i serveis de l'Entitat a la recerca de patrons de frau que requereixin la intervenció de l'Entitat per contrastar-los i actuar en conseqüència.

No es valora que pugui ser inesperat un tractament enfocat a combatre els delictes o frauds en els serveis financers. Aquests han estat històricament objecte d'atacs per tractar-se de serveis relacionats amb els diners, que són un dels objectius principals dels delinqüents. I davant de l'increment de ciberdelictes, suplantacions d'identitat, estafes en pagaments, etcètera, cada vegada és més patent l'exigència per part dels usuaris de serveis financers que els ofereixin més proteccions davant dels delictes.

L'Entitat, en ser una cooperativa de crèdit i estar compromesa amb els seus socis, està obligada a adoptar mesures de protecció i prevenció de la comissió de delictes en els quals tant els socis com la mateixa Entitat puguin veure's perjudicats directament.

Impacte probable

ASPECTES A VALORAR

- Quins són els possibles efectes del tractament sobre les persones?
- Els individus poden perdre el control sobre l'ús de les seves dades personals?
- Quina és la probabilitat i severitat de qualsevol impacte potencial?
- Hi ha algunes persones que probablement s'oposin al tractament o els resulti intrusiu?
- Vostè estaria disposat a explicar el processament de les dades personals amb absoluta transparència?
- Es poden adoptar mesures de seguretat per minimitzar un possible impacte?

AVALUACIÓ

L'impacte del tractament si es realitza erròniament és que l'Entitat no serà capaç d'evitar la comissió de frauds. El perjudici, per tant, no ve tant d'haver realitzat el tractament de forma incorrecta com de la materialització de l'amenaça que s'intenta evitar amb el tractament.

La principal perjudicada seria, en primera instància, la mateixa Entitat, que veuria perjudicada la seva capacitat d'acreditar un control efectiu per evitar la comissió de delictes. En segona instància, es veurien perjudicats els mateixos socis que hagin estat afectats per la materialització del delicte. I en un tercer nivell, trobaríem el perjudici originat al sistema financer espanyol i a la societat per no col·laborar efectivament en la lluita per prevenir la comissió de delictes.

La informació publicada al web corporatiu, que explica què es fa amb les dades de manera molt detallada (incloent-hi categories de dades, finalitat i base legítima), permet complir l'obligació de transparència requerida a qualsevol tractament de dades personals.

Les mesures internes de protecció del servei (amb restricció a l'accés a la informació per a uns perfils molt determinats de l'àmbit de seguretat i amb processos automatitzats d'anàlisi de dades per generar alertes quan s'observi una coincidència amb un patró de frau, per exemple) minimitzen la possibilitat d'un mal ús del tractament i, per tant, d'un possible impacte per als afectats.

Es pot oferir a les persones una opció d'exclusió?

Sí, poden exercir el seu dret a l'oposició de manera fàcil i gratuïta.

Prendre la decisió

En aquest apartat es valoren les respostes a les parts 1, 2 i 3 per decidir si és viable recollir l'interès legítim com a base legal del tractament.

Aquest tractament pot tenir com a base legal l'interès legítim?	Sí
Té cap comentari per justificar la seva resposta? (Opcional) Aquest tractament es pot considerar una activitat esperada pels socis (que la cooperativa de crèdit de la qual són socis intenti evitar la comissió de delictes en els quals poden veure's perjudicats) i amb un impacte molt baix en cas de realitzar-se erròniament. Tampoc no es considera un tractament intrusiu ni s'utilitzen dades de categories especialment protegides.	
AIL completada per	Caixa d'Enginyers
Data de redacció	30/04/2021
Data de validació pel DPO	10/05/2021